

Полша Март 2017	Николета Колева, Водещ икономически анализатор n.koleva@bcra-bg.com
	Калина Димитрова, Икономически анализатор k.dimitrova@bcra-bg.com
	Весела Величкова, Финансов анализатор v.velichkova@bcra-bg.com

ДЪРЖАВЕН РЕЙТИНГ	Първоначален рейтинг
Дата на провеждане на Рейтинговия комитет:	28.02.2017
Дата на публикуване:	10.03.2017
Дългосрочен рейтинг:	НА-
Перспектива:	Стабилна
Краткосрочен рейтинг:	НА-1

- н – непоискан рейтинг

БАКР – АГЕНЦИЯ ЗА КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ АД (БАКР) е третата пълноправна рейтингова агенция в ЕС, регистрирана съгласно Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета. Присъдените от БАКР кредитни рейтинги важат в целия ЕС и са изцяло равнопоставени с тези на останалите признати от Европейския орган за ценни книжа и пазари агенции, без териториални или други ограничения.

“БАКР - АГЕНЦИЯ ЗА КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ” АД присъжда на Полша непоискан държавен рейтинг **НА-** (дългосрочен) и **НА-1** (краткосрочен) със стабилна перспектива.

Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на държавен рейтинг:
(http://www.bcra-bg.com/files/file_329.pdf).

За изработването на доклада и присъждането на рейтинг е използвана публична информация от Националната банка на Полша, Централната статистическа служба, Министерството на финансите, Световната банка, Международния валутен фонд, Европейската комисия, база данни на БАКР и други. БАКР използва източници на информация, които смята за надеждни, но не гарантира точността, адекватността и пълнотата на използваната информация.

**Подробен доклад
(за публично оповестяване)**

Политическите нагласи в Полша са доминирани от десните партии, като Право и Справедливост (PiS) и Гражданска платформа (PO) привличат не по-малко от 70% от гласа на избирателите през последните повече от десет години. Напоследък обществената подкрепа трайно се измества от PO към PiS, което се потвърждава от събитията през 2015 г. – първо, президентските избори през м. май са спечелени от кандидата на опозицията (PiS) - Анджей Дуда, с малко над половината от гласовете (51.6%), а по-късно, в края на 2015 г. PiS идва на власт след проведените през м. октомври 2015 г. парламентарни избори. Беата Шидло става министър-председател, а пълното мнозинство на партията-победител в парламента е осигурено благодарение на получените от нея 37.6% от гласовете. Това предполага известна свобода при гласуването и прокарането на тяхната политика, но също и пълна отговорност за последиците от нея. Една година след изборите 36% от населението подкрепя управляващата партия – подкрепа, два пъти по-висока от тази за опозицията (PO).

PiS застават зад политика, центрирана около ключови социално-икономически въпроси, разглеждани като популистки от опозицията. Програмата им включва намаляване на пенсионната възраст, повишаване на възнагражденията и пенсиите, осигуряване на подкрепа за семействата с две и повече деца и др. Въпреки убедително привлеченото от партията доверие, около нея не липсват и конфликти с негативни последици. Един от тях е свързан с опит на правителството да наложи ограничения върху дейността на медиите, а друг, който дори предизвиква реакция от страна на ЕС, се отнася до промени на ключови фигури в Конституционния съд (КС) на страната. Правителството е изправено пред сериозно обществено недоволство и критични коментари от ЕС, което води до преосмисляне на някои от конфликтните инициативи. Срещу страната ЕК започва първата „Процедура за върховенството на закона“, откакто през 2014 г. този механизъм е въведен за страните-членки, тъй като счита, че при реформата на КС е налице конфликт на интереси. Развитието на темата понастоящем е в застой, тъй като по-сериозни (геополитически) въпроси изискват вниманието на Съюза.

В края на 2016 г. действията на управлението отново предизвикват противоречиви събития и реакции. Опозицията е изключена от гласуването на държавния бюджет, тъй като нейни представители повдигат въпроса относно възможността за налагане на ограничения върху дейността на медиите в парламента. Гласуването на бюджета е осъществено извън пленарната зала от управляващата партия заедно с няколко депутати от останалите партии при пълна липса на прозрачност на процеса. Това довежда до едномесечен протест в сградата на парламента от страна на опозицията и до оттегляне на мерките за ограничаване на медийната свобода, но законът за държавния бюджет не е внесен за повторно гласуване.

Що се отнася до международната интеграция на страната, Полша членува в редица глобални и регионални съюзи, сред които са Световната търговска организация, НАТО, ЕС, ОССЕ, Вишеградската група и Ваймарския триъгълник. Държавата се стреми към заемане на водеща позиция в организациите и участие във формирането на тяхната политика (особено в ЕС). По време на първия мандат на PO през 2007 г. Полша има амбицията да се присъедини към Евронзоната – перспектива, която е преосмислена след кризата. При новото правителство, служещо си с евро-скепична и ултра-консервативна националистическа реторика, международните отношения с някои икономики са обтегнати, тъй като управляващата партия има ангажимента да следва вече заявените от нея цели и приоритети. Напрежение има и в диалога с ЕС, особено при дискусиите за мигрантската криза, довели до важни последици за отношенията с ключови партньори, сред които САЩ и Германия.

Въпреки това страната има изградени добри връзки със съседите си – в сътрудничество с Швеция през 2008 г. поставят началото на Източното партньорство, а през 2015 г. двете страни подписват споразумение за военно сътрудничество в отговор на засилената военна активност на Русия в Балтийско море. Дейността на президента Анджей Дуда затвърждава следните външни приоритети: сътрудничество в рамките на Ваймарския триъгълник и със САЩ, укрепване на мерките за сигурност на държавата, същевременно обаче обтягайки допълнително отношенията ѝ с Германия.

Полша се характеризира със здрави и устойчиви икономически основи, въпреки че остава чувствителна към външни шокове. Нейната икономика е единствената в ЕС, която отчита ръст по време на финансовата криза, но при втората вълна на кризата от 2012-2013 г. икономическият растеж на Полша се забавя по-значително, достигайки десет-годишно дъно. Потреблението на домакинствата нараства през последните десет години, което го превръща в един от факторите, допринасящи за цялостната позитивна динамика. Първоначално то е подкрепяно от инвестициите, а след забавянето на икономиката, когато те намаляват, нетният износ нараства и отбелязва значителен принос за положителните темпове на растежа, надхвърлящи 3% годишно през 2014 и 2015 г. През 2016 г. ръстът на потреблението остава висок, подкрепен от кредитна активност и ниски лихвени нива, но същевременно по-високите доходи генерират ръст при вноса, при който нетния износ няма принос към съвкупния икономически растеж до м. септември. Образуването на основен капитал е бавно, тъй като преходът към новия програмен период, финансиран със средства от ЕС, е свързан с по-бавното насочване и влагане на ресурсите.

В годините след кризата развитието на промишлеността демонстрира повече колебания, като силно влияние ѝ оказват вътрешното и външното търсене и необходимостта да се приспособява към икономическата конюнктура. Услугите, от друга страна, показват по-стабилно развитие и по-бърза адаптивност и съответно имат положителен принос от 2009 г. насам. Най-важните за икономиката сектори са: *Преработваща промишленост, Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети и Строителство*, формиращи ок. 45% от БДС и допринасящи за повече от половината от реалния ръст през последното десетилетие. През 2016 г. обаче сектор *Транспорт, складиране и пощи* се нарежда трети по дял в БДС, измествайки строителния до четвърта позиция. *Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети* запазва водещото си място, като същевременно бележи втория най-висок темп на нарастване през първите девет месеца на 2016 г., изпреварен само от *Финансови и застрахователни дейности*.

Както бе споменато по-горе, балансът на международната търговия се подобрява след кризата, като износът е стимулиран от

поевтиняването на местната валута (по-забележимо през 2009, 2011 и 2014 г.). Балансът на стоките става положителен през 2015 г., докато услугите генерират излишъци от 2010 г. насам. Като основна характеристика на полската международна търговия след 2010 г. може да се отбележи насочеността към внос на предимно изходни материали и износ на продукция с по-висока добавена стойност.

Първичният и вторичният доход по платежния баланс търпят леки промени през последните шест години. Генерират дефицити, достатъчно високи да обусловят отрицателния баланс по текущата сметка, въпреки излишъците при услугите и стоките (след 2015 г. за последните). Резервните активи отчитат положителни потоци след 2009 г., подкрепяни от валутното обезценяване (засягащо вноса и износа) и инвестиционна активност, но се забелязва свиване в размера им през периоди на икономическо забавяне. Финансовата сметка осигурява достатъчно висок приток на ресурси, които да покрият дефицитите по текущата сметка без сътресения за целия платежен баланс, тъй като инвестициите бележат отлив единствено през втората вълна на кризата (2013 г.) вследствие на промени в нагласите на местните инвеститори. От друга страна, чуждите инвестиции в страната продължават да нарастват, макар и бавно. И външни, и местни инвеститори постепенно възвръщат доверието си в полската икономика през 2015 г. През 2016 г. чуждестранният интерес остава стабилен, сравнен с година по-рано, докато местните инвеститори демонстрират повече предпазливост при придобиването на чуждестранни активи, което води до нарастване на външния дълг на Централната банка (поети задължения в чуждестранна валута и депозити).

Основните търговски партньори за анализираната икономика са предимно страни-членки на ЕС, които заедно формират 75-80% от износа и 70-75% от вноса, като Германия е водеща (с ок. 25% дял в стоковия обмен), следвана от Чехия и Великобритания. Мястото на Великобритания сред първите три страни е индикатор за възможно възникване на трудности и негативни ефекти в следствие на процеса по Brexit и предстоящите преговори между Обединеното кралство и ЕС, засягащи икономическите отношения между страните.

Сред държавите, инвестиращи в Полша, Германия заема втора позиция, предхождана от Холандия и следвана от Франция и Люксембург.

Споменатите икономики инвестират предимно в преработващата промишленост (ок. 50% от вложения в сектора капитал – вътрешен и външен). Интерес има също към секторите на търговията и ремонта на автомобили и мотоциклети (ок. 60% от вложения капитал) и на създаването и разпространението на информация и творчески продукти и далекосъобщенията (ок. 62% от вложения капитал). Като се има предвид, че ок. 20%¹ от всички заети са в предприятия с чуждестранен капитал, влошаването на международните отношения и търговските условия, особено с Германия и други ключови икономики в ЕС, би оказало значително влияние върху цялостното икономическо представяне на Полша.

Условията на пазара на труда отчитат постепенно подобрение от 2013 г. насам, като коефициентът на безработица достига най-ниското си ниво през 2016 г. – 6.3%. Младежката безработица също намалява устойчиво през последните три години, достигайки по-благоприятни равнища (18.2% за 2016 г.). Коефициентите на заетост и икономическа активност са относително стабилни през последните 4-5 години, движещи се съответно в граници около 55-58% и 60-62%. Сред останалите страни-членки на ЕС Полша се позиционира добре през 2016 г.

Стабилен ръст е налице и при доходите, като минималната работна заплата отчита нарастване от над 4% годишно след 2011 г. и възлиза на PLN 2000/ EUR 458 към 2017 г. Средно за икономиката след 2013 г. възнагражденията отчитат годишни ръстове от над 2.5% до 09.2016 г. БВП на глава от населението също се движи в положителна посока с темпове, ускоряващи се до над 3% за 2014 и 2015 г., достигайки 38.8% от средния за ЕС по текущи цени и 68.5% по ППС за 2015 г.

Промените в ценовото равнище на средногодишна база са в отрицателна посока от 2014 г., като цените на храните намаляват вследствие поевтиняването на горивата и транспорта, обусловено от външни фактори (спад в цените на петрола на международните пазари). През 2016 г. групата на хранителните продукти започва да генерира положителен принос в темпа на инфлацията, но продължаващото намаление в цените на

транспорта все още доминира посоката на изменение на индекса, допълвано от низходящата динамика в цените на някои услуги. Към края на 2016 г. дефлацията, измерена чрез ХИПЦ, остава на ниски нива със средногодишен темп от 0.2-0.3%.

След кризата измененията в публично-финансовите показатели свидетелстват за наличието и засилването на някои проблеми, отнасящи се основно до бюджетните дефицити, надхвърлящи границата, зададена от ЕС. Последните прозирчат както от промени в някои от бюджетните категории, така и във връзка с реформи в пенсионната система през последните години. Задлъжнялостта на страната също нараства, макар че държавният дълг остава на умерени нива (под 60% от БВП) спрямо останалите икономики от ЕС.

През периода 2009-2015 г. страната преминава през процедура по свръх-дефицит, предприета от ЕС във връзка с дефицит в бюджета на сектор Държавно управление, който превишава препоръчителната граница от 3% от БВП. До 2011 г. не се постига реален напредък, въпреки крайния срок, определен за 2012 г. В средата на 2013 г. крайният срок на процедурата се удължава до 2015 г., тъй като неочакваното забавяне на икономиката възпрепятства подобряването на бюджетното салдо. Тогава правителството предприема редица мерки, които постигат желаните ефекти до средата на 2014 г., когато бюджетният баланс на държавното управление (коригиран съобразно ефектите, произтичащи от реформите в пенсионната система) преминава под 3% от БВП, в следствие на което процедурата по свръх-дефицит официално приключва през м. май 2015 г.

Предстоящи промени обаче поставят под риск трудно-постигнатото подобрение, тъй като правителството заявява като своя цел повишаването на заплати и пенсии, което ще увеличи тежестта върху бюджета, ако не бъдат взети мерки за генериране на по-високи приходи. Освен това, отражение върху публичните финанси имат и реформите в пенсионната система – прехвърлянето на средства от частни фондове към публични разходопокривни фондове, обезпокоителната демографска структура на страната и евентуалното нарастване на тежестта върху бюджета с планираното понижение на законоустановената пенсионна възраст могат да доведат до задълбочаване на проблемите с

¹ Стойността се базира на данни за активността на чуждестранните предприятия в Полша, изготвени от Централната статистическа служба.

държавния бюджет. Въпреки това изпълнението по категории е на нива, близки до 100% според официалните данни както за приходите, така и за разходите, с изключение на годините с непредвидено икономическо забавяне (2012-2013 г.). Това гарантира определено ниво на сигурност в правителството по отношение изпълнението на бюджета.

Развитието на държавния бюджет оказва влияние и върху задлъжнялостта на страната, която трайно нараства в номинално изражение след кризата. Изключение прави 2014 г., през която правителството отписва задължения по ДЦК като част от реформата в пенсионната система със закон, издаден в края на 2013 г. В резултат на това дългът на хазната (State treasury debt) отбелязва намаление от 15.1%. Той съставлява почти целия дълг на централното правителство, който от своя страна представлява малко над 90% от държавния дълг.

Външният дълг (съвкупно за всички икономически сектори) отбелязва умерен растеж през последните години, с темп от над 2% годишно за 2015 г. и към м. септември 2016 г. Динамиката му се определя от промени в двете най-големи секторни групи – държавно управление (ок. 40% от външния дълг за последните три години) и вътрешнофирменото кредитиране (ок. 16% от външния дълг след 2013 г.). По-значително нарастване на външния дълг се наблюдава след кризата, като във всяка от двете основни групи се отчита годишен ръст от ок. 40% през 2010 г. в следствие на емисия дългосрочни ДЦК (за финансиране на дефицит от над 7% от БВП) и необходимостта от свободни ресурси на частните икономически агенти.

Въпреки волатилността на параметрите на държавните облигации, дължащи се на вътрешно- и външно-политически събития, Полша се позиционира благоприятно на международните пазари. Макар че доходността по 10-годишните държавни облигации е по-висока в сравнение с други съседни и съпоставими европейски икономики, вероятността за неизпълнение на Полша остава ниска, подкрепена от цялостното благоприятно икономическо представяне. Положителен ефект върху оценката на страната има гъвкавата кредитна линия, договорена с МВФ. Достъпът до инструмента се базира на предварително определени условия, което означава, че МВФ определя икономиката като такава със стабилни

фундаменти и умения за провеждане на целенасочена и успешна политика, тъй като инструментът е на разположение от 2009 г. В допълнение, правителствената стратегия за управление на дълга задава общи насоки, които осигуряват ефективно и предвидимо управление на държавния дълг и ограничават възможните рискове чрез предприемане на подходящи мерки за противодействие.

Средствата на правителството в банковата система показват колебания, свързани най-вече с изплащанията в края на годината на разходите по държавния бюджет. От друга страна, салдата по сметките се поддържат на сравнително стабилни нива. През 2016 г. се наблюдава забележимо нарастване, като задълженията на банковия сектор към централното и местното правителство отчитат по-големи обеми до ноември 2016 г. спрямо 2015 г. Предстоящите плащания по ДЦК през 2017 г. са по-малко, отколкото плащанията, извършени през 2016 г., което означава, че не се очаква Полша да има проблеми при изпълнение на задълженията си през следващата година.

Банковият сектор е изправен пред известни трудности, свързани с кооперативното банкиране и общата тенденция към консолидация в системата. Подсекторът на кооперативните банки включва 560 институции към деветмесечието на 2016 г. със съвкупен дял от ок. 10% от активите в банковата система. През 2015 г. фалитът на най-голямата кооперативна банка, SK Bank, предизвиква колебания в секторния баланс. Ефектите обаче са бързо преодоленни, след като банковият гаранционен фонд осигурява необходимия ресурс за покриване вземанията на вложителите. През 2016 г. секторът се възстановява и отчита стабилен растеж в голяма част от ключовите си показатели.

Активите продължават да се повишават към м. ноември 2016 г., отбелязвайки малко по-ниски темпове на растеж спрямо предходната година поради забавяне на кредитната активност, отразяващо ефекта от въвеждането на данък върху банковите активи. Институциите в сектора пренасочват части от своите ресурси към активи извън обхвата на данъка (например ДЦК), видно от значителното увеличение на притежаваните от банките ДЦК към момента на влизането в сила на новия налог - м. февруари 2016 г. Тези промени се отразяват и на печалбите в сектора.

Евлоги Георгиев 95, ет. 1
гр. София 1142

Друга законодателна инициатива, която все още е в проект, е свързана със закона за конвертиране на CHF-деноминирани кредити. Целта е да се преустанови оскъпяването на тези кредити, произтекло от отпадането на валутното таргетиране на швейцарския франк към еврото от м. януари 2015 г. Значителната девалвация на PLN спрямо CHF води със себе си трудности за банковата система и икономиката като цяло, тъй като деноминираните в CHF заеми (главно жилищни кредити, договорени преди кризата) съставляват 14.9% от всички кредити към нефинансовия сектор към края на 2014 г. Какъвто и принцип за разпределяне на тежестта от оскъпяването на кредитите да залегне в закона, то тя със сигурност ще засегне доходността в системата.

С изключение на горепосочените развития в сектора, той остава стабилен. Регулярните проверки на качеството на активите и стрес-тестовите (последно проведени от Национална банка на Полша в средата на 2016 г.) потвърждават, че капиталовите съотношения на банковите институции са на подходящи нива и осигуряват тяхната устойчивост на негативни шокове. Капиталовата адекватност се поддържа на благоприятни нива, надхвърлящи регулаторно изискуемия минимум от 8%. Качеството на активите се подобрява, като обезценките по кредити и аванси към нефинансовия сектор продължават да се свиват. Ликвидността в системата остава висока, а съотношението на заемите към депозитите поддържа низходящ тренд до малко над 100% към 11.2016 г. вследствие на изпреварващ ръст на вторите спрямо първите през последните няколко години. Към момента на изготвяне на доклада, възвръщаемостта на активите и капитала в сектора продължават да отчитат стабилни нива с леки колебания през 2016 г. по линия на данъка върху активите. При възвръщаемостта на банките могат да възникнат и допълнителни изменения в посока намаление на печалбата във връзка с развитието на регулаторната рамка (и най-вече със закона за конвертиране на швейцарския франк).

Перспектива:

Стабилната перспектива на Държавния рейтинг на Полша отразява мнението на БАКР, че икономиката се характеризира със стабилно развитие с оглед на ключови икономически и финансови показатели. Развитието на публичните финанси поражда известни опасения, отнасящи се най-вече до възникването на рискове в дългосрочен план, които към настоящия момент не засягат кредитоспособността на страната.

БАКР би обмислила повишаване в Държавния рейтинг и Перспективата на Полша, ако политическата ситуация в страната се подобри особено що се отнася до международните отношения; както и ако тя продължи да отбелязва устойчива положителна динамика на ключови икономически показатели като: висок ръст на БВП; засилване на търговските и двустранни връзки; подобряване на търговския баланс; устойчивост на ценовото равнище; запазване или понижение на бюджетния дефицит; ефективно управление на държавния дълг, подкрепени от стабилно развиващ се финансов сектор.

Негативно влияние върху Държавния рейтинг и Перспективата биха оказали продължаващо пренасяне на негативните ефекти на пенсионната система върху бюджетния баланс, изразяващи се в нарастване на публичния дълг; ръст на правителствените разходи без осигуряване на повече приходи, а също и фактори като забавяне в икономическия растеж; продължаване и задълбочаване на дефлационните процеси; влошаване на пазара на труда и евентуални проблеми, произтичащи от банковата система (вкл. spill-over ефекти).

Регулаторни оповестявания

Инициатива за рейтинга

Това е непоискан държавен рейтинг. Оценяваното лице или свързана трета страна не са участвали в процеса на определяне на държавния рейтинг. БАКР не е имала достъп до счетоводните сметки, управленческите и други представляващи интерес вътрешни документи на оценяваното лице или на свързана трета страна.

Моля, посетете www.bcra-bg.com за пълната политика на БАКР относно непоисканите кредитни/държавни рейтинги.

Обяснителни бележки:

Може да има определени разлики в стойностите и промените на анализирания показател, произтичащи от конвертирането на съответните стойности в друга валута (Евро). Използваният валутен курс е официално обявеният от Националната банка на Полша, като средна стойност за съответния период (т.е. годишен, полугодишен, тримесечен, месечен). Може да има разлики и в следствие на прилагането на средна за периода стойност на валутния курс вместо стойността му към края на периода. Посочените темпове на растеж в настоящия доклад са изчислени на база националната валута с изключение на данните, предоставени в евро (в т.ч. Платежен баланс, Външен дълг, Нетна международна инвестиционна позиция). Данните, на които е базиран настоящият доклад, представляват публично оповестени данни, налични към м. януари 2017 г. Изключение правят някои показатели, данните за които се публикуват с по-голяма честота.

Резюме на протокола от Рейтинговия комитет:

На 28.02.2017 г. се проведе заседание на Рейтингов комитет на „БАКР – АГЕНЦИЯ ЗА КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ“ АД (БАКР), на което бе разгледан докладът за **непоискания държавен рейтинг на Полша.**

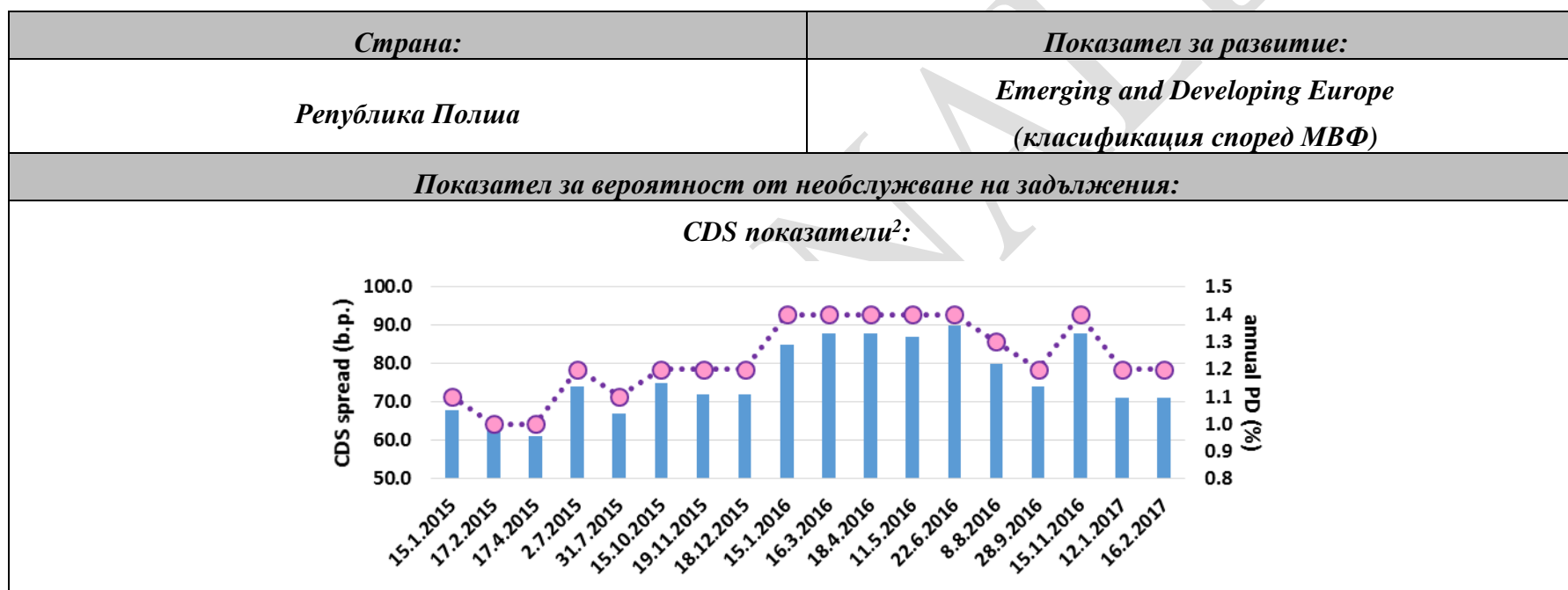
Членовете на Рейтинговия комитет обсъдиха оценката на редица рейтингови фактори, включени в **модела за оценка**, и анализирани в **рейтинговия доклад**, съгласно **Методологията за присъждане на държавен рейтинг.**

Членовете на комитета обсъдиха актуалното развитие в политическата сфера, целите на настоящото управление и членството на страната в международни организации. В детайли бяха разгледани положителните и/или устойчивите тенденции при редица ключови макроикономически показатели, а именно: стабилен икономически растеж и търговски баланси; дългосрочен инвестиционен интерес от страна на други икономики; намаляване на равнището на безработица и ръст на доходите. Като стабилна се определя и банковата система, подсигурана от благоприятното развитие на нейни основни качествени съотношения, но е изправена пред трудности по отношение на кооперативното банкиране, а също и във връзка със скорошни промени в правната рамка на сектора. Допълнително внимание бе обърнато на промените във валутния курс на страната (на PLN спрямо EUR и USD), както и в динамиката на ценовото равнище през последните няколко години.

Членовете на комитета обсъдиха в детайли развитието на външния дълг, държавния бюджет и бюджета на държавното управление, както и на техните под-категории с оглед на нуждите на пенсионната система и промените в нея от последните години. Ефектите от бюджетните дефицити върху общата задлъжнялост на страната бяха отбелязани с известни опасения по отношение на развитието на пенсионната система в дългосрочен план. Състоянието на ресурсите на разположение на правителството (депозити на правителството в банковата система и възможност за използване на гъвкава кредитна линия, договорена с МВФ) беше оценено положително, както и средносрочната стратегия по управление на дълга, задаваща основната посока на промените в структурата на публичния дълг.

Въз основа на тази дискусия бяха определени настоящият първоначален държавен рейтинг и перспективата, свързана с него.

Таблицы:

² Информацията е от Deutsche Bank.

ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ								
	I-IX 2016	I-IX 2015	2015	2014	2013	2012	2011	2010
БВП (в млрд. PLN)	1 331.1	1 289.0	1 798.3	1 719.7	1 656.8	1 629.4	1 566.8	1 445.3
БВП (в млрд. EUR ^[1])	305.5	310.1	429.8	410.9	394.7	389.3	380.3	361.8
Вътрешно търсене	293.4	300.5	416.5	405.0	387.0	391.1	387.8	369.0
<i>Разходи за крайно потребление</i>	241.4	246.2	328.6	321.3	312.1	309.3	302.4	291.9
<i>Бруто капиталобразуване</i>	52.0	54.3	87.9	83.7	74.9	81.7	85.3	77.1
Нетен износ на стоки и услуги	12.1	9.5	13.3	5.9	7.7	-1.7	-7.4	-7.2
Износ на стоки и услуги	162.6	157.5	213.0	195.5	182.8	173.0	161.9	144.9
Внос на стоки и услуги	150.5	148.0	199.7	189.6	175.2	174.8	169.3	152.2
БВП (реален годишен ръст; %)	2.9	3.7	3.9	3.3	1.4	1.6	5.0	3.6
Вътрешно търсене	3.0	3.0	3.4	4.7	-0.6	-0.5	4.2	4.2
<i>Разходи за крайно потребление</i>	3.6	2.6	3.0	2.8	0.8	0.5	2.0	2.8
<i>Бруто капиталобразуване</i>	0.2	5.0	4.9	12.8	-5.8	-3.9	12.8	9.4
Износ на стоки и услуги	8.3	7.2	7.7	6.7	6.1	4.6	7.9	13.1
Внос на стоки и услуги	8.8	6.0	6.6	10.0	1.7	-0.3	5.8	14.3
БВП на глава от населението (EUR)	-	-	11 177	10 677	10 252	10 104	9 872	9 394
Средна месечна номинална заплата (брuto; EUR)	937	946	948	917	883	857	840	823
Средногодишен темп на инфлация (индекс на цени на дребно; %)	-0.6 ^[2]	-0.9 ^[2]	-0.9	0.0	0.9	3.7	4.3	2.6
Коефициент на безработица (в %, население над 15 г.)	6.6	7.7	6.9	8.1	9.8	10.1	9.7	9.3
Среден валутен курс PLN/EUR	4.36	4.16	4.18	4.19	4.20	4.19	4.12	3.99
Среден валутен курс PLN/USD	3.90	3.73	3.77	3.16	3.16	3.26	2.96	3.02

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС									
в млн. EUR		I-IX 2016	I-IX 2015	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Нетен износ на стоки и услуги (национални сметки)		12 071	9 526	13 308	5 923	7 689	-1 714	-7 440	-7 229
като % от БВП		4.0	3.1	3.1	1.4	1.9	-0.4	-2.0	-2.0
Текуща сметка		-1.0	-1.7	-2.7	-8.5	-5.0	-14.5	-19.7	-19.5
като % от БВП		-0.2	-0.4	-0.6	-2.1	-1.3	-3.7	-5.2	-5.4
Кредит		175.3	171.4	229.8	212.9	200.3	190.7	178.1	159.6
Дебит		176.3	173.1	232.4	221.4	205.3	205.2	197.8	179.1
Стоки и услуги		11.9	9.4	13.1	5.8	7.3	-2.1	-8.1	-7.6
<i>Стоки</i>		1.7	1.2	2.2	-3.3	-0.3	-8.1	-13.3	-10.9
<i>Услуги</i>		10.1	8.2	10.9	9.1	7.6	6.0	5.2	3.3
Първичен доход		-12.1	-10.7	-14.9	-14.0	-11.9	-12.2	-12.3	-11.8
Вторичен доход		-0.8	-0.4	-0.8	-0.4	-0.4	-0.1	0.8	-0.0
Капиталова сметка		2.5	9.4	10.2	10.0	9.0	8.5	7.3	6.4
Финансова сметка (без резервни активи на ЦБ)		-15.7	-2.9	0.4	-5.1	-5.2	-17.6	-24.4	-34.8
Резервни активи на Централната банка		14.4	5.9	0.9	0.5	0.8	8.7	4.7	11.5
ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ									
в млрд. EUR ^[1]		I-XI 2016	I-XI 2015	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Държавен бюджет	Приходи	67.6	63.4	69.1	67.7	66.5	68.7	67.4	62.7
	Разходи	73.9	72.1	79.3	74.7	76.6	76.0	73.5	73.8
	Бюджетен баланс	-6.3	-8.7	-10.2	-6.9	-10.1	-7.3	-6.1	-11.2
	Излишък дефицит (% от БВП)	-1.4	-2.0	-2.4	-1.7	-2.5	-1.9	-1.6	-3.1
		I-IX 2016	I-IX 2015						
Бюджет на	Приходи	125.4	127.5	178.4	173.1	167.5	166.4	166.4	165.3

Държавно управление (ESA 2010)	Разходи	123.5	122.7	167.4	159.0	151.5	152.0	148.1	138.8
	Бюджетен баланс	-1.9	-4.8	-11.0	-14.1	-16.0	-14.4	-18.3	-26.6
	Излишък дефицит (% от БВП)	-0.4	-1.1	-2.6	-3.4	-4.1	-3.7	-4.8	-7.3
Дълг на Държавно управление		224.5	219.2	219.8	206.4	219.8	209.1	205.8	192.2
като % от БВП		52.8	50.7	51.1	50.2	55.7	53.7	54.1	53.1
в млрд. EUR ^[1]		XI 2016	XI 2015						
Депозити на централно и местно управление в банковия сектор (вкл. НБП)		23.4	17.9	12.2	15.3	13.7	14.9	12.5	15.0
като % от БВП		5.3	4.2	2.8	3.7	3.5	3.8	3.3	4.1
		IX 2016	IX 2015						
Държавен дълг след консолидация		215.6	210.8	209.7	197.5	210.2	200.8	197.9	187.2
като % от БВП		50.7	48.7	48.8	48.1	53.3	51.6	52.0	51.7
Външен дълг		315.1	306.5	302.1	293.5	278.9	279.7	250.9	239.0
като % от БВП		71.2	71.3	70.3	71.4	70.7	71.8	66.0	66.1
Резервни активи (НМИП)		100.1	90.4	86.9	82.6	77.1	82.6	75.7	70.0
като % от БВП		22.6	21.0	20.2	20.1	19.5	21.2	19.9	19.3
Нетна международна инвестиционна позиция		-264.1	-268.6	-263.5	-278.8	-275.4	-260.4	-221.4	-237.5
като % от БВП		-59.7	-62.5	-61.3	-67.8	-69.8	-66.9	-58.2	-65.6
БАНКОВА СИСТЕМА									
		2016	2015	2015	2014	2013	2012	2011	2010
		XI	XI						
в млрд. EUR ^[1]									
Общо активи		387.0	379.7	374.3	358.8	338.7	330.1	293.0	292.5
Ликвидни активи (МВФ)		-	-	75.4	74.0	72.5	69.0	57.0	60.9
Депозити на нефинансов сектор (НФС)		224.6	212.8	219.0	199.2	186.0	176.3	157.6	155.9

Кредити към нефинансов сектор:	228.3	225.8	224.5	209.4	201.5	197.7	180.8	175.9
от които към домакинства	147.8	146.3	146.6	137.5	133.2	130.0	120.0	119.7
Обезценка на кредити към НФС	8.9	9.6	9.1	9.3	9.5	9.5	8.2	8.4
Собствен капитал (equity),	40.5	40.5	41.1	38.9	36.9	35.8	29.2	29.3
от който основен капитал и резерви (of which capital) ^[3]	34.3	33.9	33.8	31.7	30.9	28.8	23.4	24.1
Финансов резултат	2.9	2.5	3.1	3.7	3.7	3.8	3.5	2.9
Годишни темпове на растеж (в %)								
Активи	6.1	6.7	4.3	8.9	4.1	4.3	11.7	-
Депозити на НФС	9.9	10.8	9.9	10.1	7.0	3.6	12.8	-
Кредити към НФС	5.3	7.9	7.2	6.8	3.4	1.2	14.6	8.9
Отношения (%)								
Обезценка на кредити към НФС (% общо кредити)	3.9	4.3	4.1	4.5	4.7	4.8	4.5	4.8
Необслужвани кредити / Общо брутни кредити (МВФ)	4.3 ^[2]	4.9 ^[2]	4.3	4.8	5.0	5.2	4.7	4.9
Коефициент на ликвидност (МВФ)	21.4 ^[2]	20.7 ^[2]	20.1	20.6	21.4	20.9	19.5	20.8
Коефициент на обща капиталова адекватност (COREP ITS)	17.4 ^[2]	15.8 ^[2]	16.5	15.2	n/a	n/a	n/a	n/a
Коефициент на обща капиталова адекватност (COREP)	-	-	n/a	n/a	15.8	14.8	13.1	13.9
ROA – възвръщаемост на активите	0.8	0.7	0.8	1.0	1.1	1.2	1.2	1.0
ROE – възвръщаемост на собствения капитал	8.6	7.5	9.1	11.7	11.8	13.2	15.1	12.0

[1] За изчислението на стойностите в EUR е използван средният обменен курс PLN/EUR за съответния период, с изключение на банковия сектор, където изчисленията са извършени чрез използване на обменните курсове към края на съответния период.

[2] Стойностите в:

- **Син цвят** съответстват на стойностите на показателя към края на годината (т.е. за 2016 и 2015 г.);
- **Червен цвят** съответстват на стойностите на показателя към Q3 2016/2015;
- **Зелен цвят** съответстват на стойностите на показателя към Q2 2016/2015;

[3] Включва емитиран капитал, допълнителен капитал и резерви (issued capital, additional capital and reserves).

Източник: Централна статистическа служба, Национална банка на Полша, Министерство на финансите, Световната банка, Международния валутен фонд, Европейската комисия, база данни на БАКР